

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัดรายวิชาพื้นฐาน

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัดรายวิชาพื้นฐาน

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ป.1

เขียนโดย ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

ISBN (E-book) 2026-0108-0007-0

จำหน่ายอีบุ๊ก มกราคม 2569

ราคา 99 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

เนื้อหา รูปเล่ม และภาพประกอบในหนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์
ห้ามคัดลอก ยกเว้นได้รับอนุญาต

บรรณาธิการ กวียา เนาวประทีป

ปก/รูปเล่ม ฝ่ายศิลปกรรม สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

จัดทำโดย

ทจก. สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

เลขที่ 45 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ : 0-2433-7755-7 โทรสาร : 0-2433-7703

จัดจำหน่ายในรูปแบบสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์โดย

บริษัท เกรท มีเดีย เอเจนซี จำกัด

85 ซอยบรมราชชนนี 75 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทร. 0-2433-7755-7, 086-330-6425

คำนำ

หนังสือ แบบประเมินผลตามตัวชี้วัดรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่มนี้ ผู้เขียนได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้สอนใช้ ประเมินคุณภาพการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมามากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ผู้เขียนได้มีการจัดทำกิจกรรมและแบบฝึกไว้หลากหลายรูปแบบ โดยมีเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และท้ายเล่มผู้เขียนได้จัดทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนให้นักเรียนใช้ทบทวนก่อนสอบปลายภาคเรียนอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกันนี้ผู้เขียนได้จัดทำเฉลยไว้ท้ายเล่มไว้สำหรับให้ผู้สอนหรือผู้เรียนใช้ตรวจสอบความถูกต้องได้ด้วยตนเอง

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นสื่อการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือเสริมสร้างคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่อำนวยการประโยชน์ให้แก่ผู้เรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนได้เป็นอย่างดี

ด้วยความปรารถนาดี

ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	6
ชุดที่ 1 พุทธประวัติ	7
ชุดที่ 2 พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง	11
ชุดที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	15
ชุดที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธ	22
ชุดที่ 5 การบริหารจัดการและเจริญปัญญา	28
ชุดที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	31
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	35
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม	40
ชุดที่ 1 การเป็นพลเมือง	41
ชุดที่ 2 โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	50
ชุดที่ 3 การมีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตย	58
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	61
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐศาสตร์	66
ชุดที่ 1 การใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการอย่างมีคุณค่า	67
ชุดที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากร	73
ชุดที่ 3 การทำงาน	76
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	80
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ประวัติศาสตร์	85
ชุดที่ 1 ช่วงเวลาและการเรียงลำดับเหตุการณ์	86
ชุดที่ 2 ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว	92

ชุดที่ 3 การดำเนินชีวิตในอดีตและปัจจุบัน	96
ชุดที่ 4 สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย	102
ชุดที่ 5 ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย	107
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 4	112
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	117
ชุดที่ 1 สิ่งต่างๆ รอบตัว	118
ชุดที่ 2 ตำแหน่ง ระยะ ทิศ และแผนผัง	121
ชุดที่ 3 สิ่งแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลง	127
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 5	135
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	140

หน่วยการเรียนรู้ที่

1

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระการเรียนรู้

1. พุทธประวัติ
2. พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง
3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
4. หน้าที่ชาวพุทธ
5. การบริหารจัดการและเจริญปัญญา
6. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

ตัวชี้วัด

- บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสนาที่ตนนับถือโดยสังเขป
- ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
- บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
- แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
- ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด ชุดที่ 1 พุทธประวัติ

บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป

● ตอนที่ 1 (25 คะแนน)

1. นำชื่อต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (6 คะแนน)

ราहुล สิทธัตถะ พระนางยโสธราหรือพิมพา พระเจ้าสุทโธทนะ
พระนางมหาปชาบดีโคตมี พระนางสิริมหามายา

1.1 พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่า _____

1.2 เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระราชโอรส (ลูกชาย) ของ _____

1.3 พระราชมารดา (แม่) ของเจ้าชายสิทธัตถะ คือ _____

1.4 ใครเป็นผู้ดูแลเจ้าชายสิทธัตถะขณะยังพระเยาว์ _____

1.5 พระมเหสี (ภรรยา) ของเจ้าชายสิทธัตถะ คือ _____

1.6 พระราชโอรสของเจ้าชายสิทธัตถะ คือ _____

2. นำตัวเลขที่กำหนดให้ใส่ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (7 คะแนน)

7 80 45 29 16 35

2.1 เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ (เกิด) ก่อนพุทธศักราช _____ ปี

2.7 พระพุทธเจ้าปรีณิพพาน (ตาย) เมื่อพระชนมายุ _____ พรรษา

7. ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าที่ไต่ต้นพระศรีมหาโพธิ์

4. โยงเส้นจับคู่ข้อความให้สัมพันธ์กับภาพ (3 คะแนน)

4.1 ตรัสรู้

● ก.

4.2 ปรีนิพพาน

● ข.

4.3 ประสูติ

● ค.

5. วาดภาพพุทธประวัติตอนที่สนใจมา 1 ภาพ (2 คะแนน)

ตอนที่ 2 เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

- คำว่า “สิทธิตะ” มีความหมายว่าอะไร
 - ความกล้าหาญ
 - ความยิ่งใหญ่
 - ความสำเร็จ
- พระพุทธเจ้าประสูติที่ใด
 - สวนลุมพินีวัน
 - ป่าสาละวัน
 - กรุงกบิลพัสดุ์
- เจ้าชายสิทธิตะเสด็จออกผนวชเพื่อค้นหาทางหลุดพ้นจากสิ่งใด
 - บาป
 - ความทุกข์
 - ความตาย
- พุทธประวัติตอนใดที่เกิดขึ้นในประเทศเนปาล
 - ประสูติ
 - ตรัสรู้
 - ปรินิพพาน
- วันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ตรงกับวันใด
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8

หนูทำได้

☐

27-30 = ดีมาก

☐

18-21 = พอใช้

☐

22-26 = ดี

☐

ต่ำกว่า 18 ต้องปรับปรุง

ผู้ประเมิน

วันที่ ____/____/____

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด ชุดที่ 2 พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง

ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

❶ ตอนที่ 1 (15 คะแนน)

1. ศึกษาประวัติพุทธสาวก สามเณรบัณฑิต แล้วตอบคำถามลงในแบบบันทึก (6 คะแนน)

1.1 สามเณรบัณฑิตเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องใดบ้าง ให้เขียนเครื่องหมาย

✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

☐ ขยันตั้งใจเรียน

☐ ความเสียสละ

☐ ความอ่อนน้อมถ่อมตน

1.2 นักเรียนรู้สึกอย่างไรจากการปฏิบัติตนของสามเณรบัณฑิต

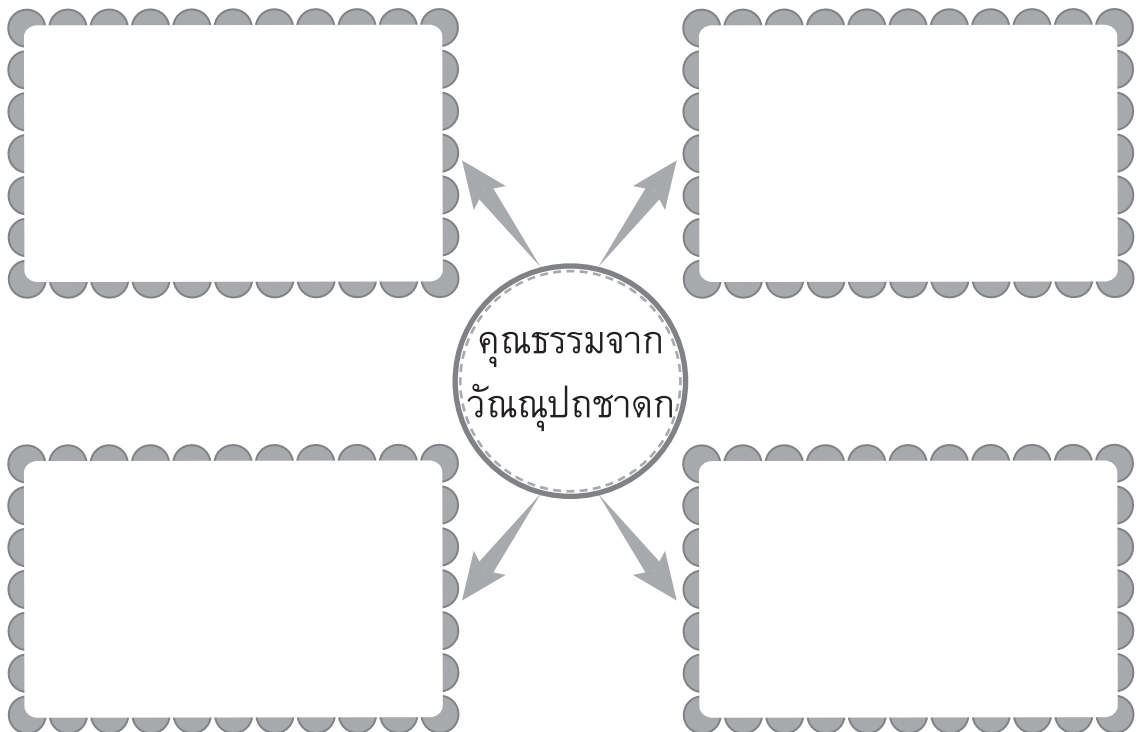
1.3 นักเรียนจะนำแบบอย่างที่ดีของสามเณรบัณฑิตไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างไร

2. ศึกษาชาดกทั้ง 2 เรื่อง และเสนอแนวทางการนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (4 คะแนน)

2.1 วาดภาพเหตุการณ์ที่น่าประทับใจ และควรเอาเป็นแบบอย่างจากเรื่องสุวรรณสามชาดก พร้อมตั้งชื่อภาพ

2.2 ค้นหาคุณธรรมที่ได้จากวัณณูปถชาดกให้มากที่สุดและบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

3. วาดภาพการนำเสนอแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชนตัวอย่างไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบ และตอบคำถาม (5 คะแนน)

3.1 นักเรียนนำเสนอแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชนท่านใดไปปฏิบัติ

☐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

☐

เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)

3.2 การปฏิบัติดังกล่าวก่อให้เกิดผลอย่างไร

ตอนที่ 2 เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (5 คะแนน)

- ข้อใดคือพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา
 - ทรงปฏิบัติธรรม
 - ทรงช่วยเหลือราษฎร
 - ทรงส่งเสริมด้านการศึกษา
- เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม) ถือเป็นชาวพุทธตัวอย่างในด้านใด
 - การทำบุญ
 - การกราบพระ
 - การสวดมนต์ไหว้พระ
- ข้อใดถือเป็นคุณธรรมของสามเณรบัณฑิต
 - ความจำเป็นเลิศ
 - ชอบศึกษาค้นคว้า
 - เฉลียวฉลาด ช่างสังเกต
- ข้อใดไม่ใช่คุณธรรมของสุวรรณสาม
 - มีความเมตตาต่อสัตว์น้อยใหญ่
 - มีความกตัญญูกตเวทิต่อบุพการี
 - มีความยึดมั่นถือมั่นในตนเอง
- วัฒนธรรมชาดกเป็นนิทานชาดกเกี่ยวกับเรื่องใด
 - ความกตัญญู
 - ความขยันอดทน
 - ความเพียร

หนูทำได้

☐

16-20 = ดีมาก

☐

12-13 = พอใช้

☐

14-15 = ดี

☐

ต่ำกว่า 12 ต้องปรับปรุง

ผู้ประเมิน

วันที่ ____/____/____

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด ชุดที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

● ตอนที่ 1 (30 คะแนน)

1. โยงเส้นจับคู่ข้อความให้สัมพันธ์กับภาพ (5 คะแนน)

1.1

1. พระรัตนตรัย

●

● ก. สาวกของพระพุทธเจ้า

2.

พระพุทธ

●

● ข. พระพุทธเจ้า

3.

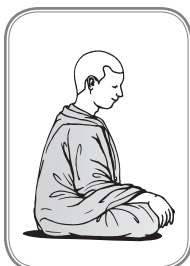

พระธรรม

●

● ค. คำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้า

4.

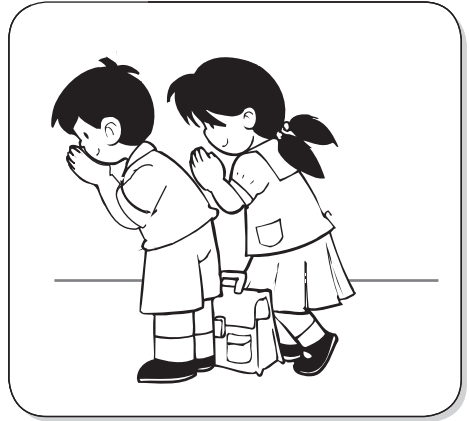
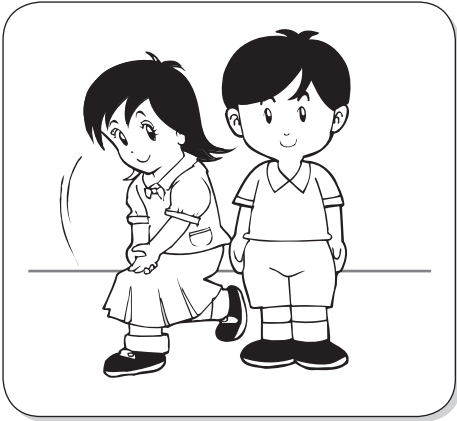
พระสงฆ์

●

● ง. แก้ว 3 ประการ

1.2 ปฏิบัติตนอย่างไรต่อพระรัตนตรัย โดยระบายสีลงบนภาพที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

1. การไหว้พระ

2. การกราบพระพุทธรูปหรือพระสงฆ์

2. โยงเส้นจับคู่เบญจศีลและเบญจธรรมให้สัมพันธ์กัน (5 คะแนน)

เบญจศีล

เบญจธรรม

2.1 ไม่ลักขโมย	●	● ก. ประกอบอาชีพสุจริต
2.2 ไม่ฆ่าสัตว์	●	● ข. พุทธแต่ความจริง
2.3 ไม่พูดโกหก	●	● ค. มีสติ ไม่ประมาท
2.4 ไม่ดื่มสุรา	●	● ง. ยินดีในคู่ครองของตน
2.5 ไม่แย่งชิงของรักผู้อื่น	●	● จ. เมตตากรุณา

3. เขียนแผนผังความคิดของสังคหวัตถุ 4 หรือวาดภาพประกอบการกระทำที่สอดคล้องกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 (3 คะแนน)

